

Pro Silva Hungaria nagyrendezvény Vas megyében

Hároméves kényszerű szünet után, 2022. október 25–26-án ismét nagyrendezvényt szervezett a Pro Silva Hungaria Egyesület. A rendezvény állami és magántulajdonban lévő erdőkben egyaránt zajlott, emellett egy konferencia is a program része volt.

A kétnapos rendezvény nyitányaként előadásokat hallgathattak meg a résztvevők. *Horváth Iván* elnöki megnyitóját *Csendes József* elhunyt tagtársunkra történő megemlékezéssel kezdte, aki több cikluson keresztül a PSH elnökségi tagja volt.

A megnyitó előadásban szó volt a természeteshez közelebb és attól távolabb álló erdők összetételéről, az erdőborítottság fenntartása mellett az erdei ökoszisztéma működését biztosító tényezőkről. Röviden bemutatásra kerültek az elmúlt három évben a PSH által kiadott vagy újra megjelent kiadványok (*Miért fontos...?* poszter sorozat, *PS Alapelvek* bővített kiadása, *Az örökerdő ismertetőjegyei* című gyakorlati kézikönyv, *Reininger: A száralás elvei* és *Ulrich Mergner: Lépköelmélet* című könyve).

Balogh Csaba tart előadást a PSH idei nagyrendezvényén

Ez követően *Balogh Csaba*, az NFK Vas megyei erdőtervezői részlegének vezetője a folyamatos erdőborítással kezelt erdőállományok Vas megyei helyzetéről tartott adatokkal gazdagon illusztrált prezentációt.

A különböző üzemmódok és fakitermelési módok arányai mellett azok alkalmazásának, illetve bevezetésének előnyeiről, hátrányairól és akadályairól is érdekes információk hangzottak el. Javaslatozt hallhattak a résztvevők a folyamatos erdőborítás alkalmazása elősegítése érdekében szükséges szabályozási kérdésekről.

Bakó Csaba, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vezérigazgató-helyettese az erdőgazdaság területén zajló örökerdőgazdálkodás aktualitásait ismertette. Előadásában az alkalmazott gazdálkodási módszerek bemutatása mellett az elért eredmények is jelentős hangsúlyt kaptak. Az aktualitások között bemutatta a Társaságot kiemelt mértékben érin-

tő – elsősorban a lucfenyvesekben jelentkező – erdőkárokat, továbbá a tűzifatermeléssel kapcsolatos feladatokat. Ez utóbbi tekintetben a helyi igények mellett az ország távoli területeinek ellátásában is szerepet vállal a Zrt.

Az Őrségi Nemzeti Park képviselőjében *dr. Markovics Tibor* igazgató a Pro Silva szemléletű erdőgazdálkodás nemzeti parkon belüli tapasztalatairól számolt be frappáns, lényegre törő előadásában. A természetvédelmi megközelítés a gazdálkodási szempontok elé helyezi a természetes folyamatok biztosítását, illetve a védelmi funkciók érvényesülését. Ismertette a különböző erdőállományok kezelési stratégiájának alapelveit, a kezelési rendszerbe való besorolás logikáját. *Világhy Andrásné* tájegységvezető (Vasi-Hegyhát TE) konkrét helyszíneken végzett munkálatok, illetve azok eredményeinek bemutatásával egészítette ki az előadást. A két évtizeden át folytatott beavatkozások paraméterei mellett a védőzóna átalakulásának hatásait is ismertette professzionálisan felépített szakszerű prezentációjában.

Az örökerdő-gazdálkodás helyzetét, illetve lehetőségeit ismertette *dr. Csépanyi Péter*, aki a konferencia záróelőadója volt. A gazdálkodási helyzetkép vázolásával mellett különös érdeklődés övezte az örökerdő-gazdálkodásnak az oktatásban elfoglalt státuszát. Az erdőmérnök- és más diszciplínák esetében is a felsőoktatásban a témakör már hangsúlyosan jelen van; természetesen ezen a téren is van még tennivaló.

A délutáni program helyszíne Farkas-erdő volt, ahol különböző erdőállományokban figyelemre méltó eredményeket ért el a szombathelyi erdőgazdaság. A terepi program első állomásaként *Bakó Csaba*, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vezérigazgató-helyettese, *dr. Nagy László*, a Sárvári Erdészeti Igazgatóság műszaki vezetője és *Horváth Iván*, a Pro Silva Hungaria elnöke koszorút helyeztek el *Scherg Lőrinc* síremlékén. A főerdőmester irányításával zajlott a leromlott, legettett állománynak a jelenleg ismert, igen értékes gyertyános-tölgyes állománnyá történő átalakítása. A 130–150 éves tölgyek árnyékában meghúzódó síremlék méltó emlé-

Az első napon rendezett szakmai konferencia hallgatósága

Bakó Csaba és Horváth István a Farkas-erdőben végzett erdőgazdálkodási munkálatokat ismertette

ke a bajor származású erdész szakembernek és munkásságának; egyben felemelő turisztikai célpont. Az erdő történetével dr. Nagy László ismertette meg a jelenlévőket.

A megemlékezés után, Bakó Csaba vezetésével, a korosztályos erdők átalakítása érdekében elvégzett beavatkozások helyszíneit keresték fel a résztvevők. Horváth István kerületvezető erdész a gazdája az értékes állományban végzett erdőgazdálkodási munkálatoknak, aki immár 20 éve irányítja – az elsősorban lékgazdálkodásra épülő – feladatokat. Szakértelme, lelkiismeretessége nem csupán az elért eredményekben tükröződik, hanem garancia egyúttal a szakszerű folytatásra. A tölgyes és bükkös erdőrészekben egyaránt kialakulóban van a többkorú állomány; a természetesség növekedése szemmel látható. Némelyik bemutatóhelyen hosszas konzultáció alakult ki mind az eddigi módszerek részleteit, mind a további feladatokat illetően. Az elért eredmények elismerése mellett számos értékes javaslat is elhangzott; igen hasznos tapasztalatokat raktározhatott el a csapat. Az élénk eszmecsere nék kis túlzással a sötétedés vetett véget, a látottakat még vacsora közben és után is értékelték a résztvevők.

A nagyrendezvény második napján Dénes Károly magán-erdő-gazdálkodó, a Pro Silva Hungaria főtitkára volt a házigazda. Az első helyszín Csehi község külterületén volt, a témakör: fenyves állomány lombosba történő átvezetése folyamatos erdőborítás fenntartása mellett.

Korábban más rendezvények alkalmával Dénes Károly már bemutatta Szemenye községben azt, hogy lombelegyes feketefenyő erdőszakaszban az erdőterv tarvágási előírásával szemben hogyan végezte el az erdő átalakítását. Most erdei-fenyő és kisebb elegyarányban feketefenyő dominál az erdőszakaszban, de alsó- még inkább cserjeszintben már cser, tölgy és más lombos fafajok is megtalálhatók.

A feketefenyő jelentős része már eltávolításra került, az erdei-fenyő csak kis mértékben került kitermelésre. A lombelegy egyedszáma növekszik, a felszabadított területeken magassági növekedése is gyorsul. Az átalakítás még évtizedekig tart, a jövőképe egyértelmű.

Tekintettel arra, hogy az erdei-fenyők között is szép számmal van életerős, jó minőségű példány, ezek között a javafa-válogatást célszerű megkezdeni. A terület egyúttal ragyogó példája volt annak, hogy az észszerűen (maximum 4 m szélességben) kialakított közelítőnyomhálózat minden ellenkező véleménynel

szemben nem okoz természetességi-védelmi károkat az erdőben; néhány nem erdőgazdálkodó résztvevője a csapatnak csak akkor vette észre ezeket, miután megmutattuk nekik.

A második helyszín Hosszúperesztegen cseres-tölgyes állományban volt. Egy elhanyagolt, 40 év körüli gyertyánnal uralt erdőt vett kezelésbe közel 30 évvel ezelőtt Dénes Károly, ahol azonnal a vegyes szerkezetű erdő kialakítása, a folyamatos erdőborítás fenntartása melletti erdőgazdálkodás alkalmazása mellett döntött. Az erdő jelenlegi állapota döntését messzemenően visszaigazolja.

A lékekben már kezdi kidugni a fejét az újulat, a kijelölt javafák megsegítése több esetben megtörtént. Felső szintű beavatkozásokkal operált, az állományban a vegyes kor-, átmérő- és fafajszerkezet immár látványos; a gyertyán az alsószerkezetben biztosítja az oldalárnyalást. Inhomogén záródású területek, vertikális színtezettség egyaránt potenciálisan biztosítja a természetesség növekedését.

A kétnapos rendezvény ezen utolsó állomásán az erdőképe komoly benyomást tett mindenkire. Méltó befejezése volt délután a programnak, amikor Mocz András, a MEGOSZ elnöke külön is megköszönte munkáját és bejelentette, hogy a

Dénes Károly tart terepi bemutatót

magán-erdő-gazdálkodói szövetség Rimler Pál-díjban részesítette Dénes Károlyt a magán-erdő-gazdálkodásban végzett kiemelkedő munkájáért. A kitüntetés indoklását Szép Tibor olvasta fel. (Lásd októberi lapszámunkban – a szerk.)

A rendezvények szervezői általában kellemes és hasznos időtöltést kívánnak a résztvevőknek; így történt ez a nagyrendezvény elindításakor is. A két nap során a résztvevők a jó hangulatot magukkal hozták, tehát kellemességben nem volt hiány napközben sem. A látottak, a kialakult diskurzusok, a tapasztalatok átadása, új ismeretek megszerzése pedig rendkívül hasznosak voltak. Mindenki gazdagodott a két nap során, bízunk a szemléletformálás gyakorlati hasznosításában.

Köszönet illeti a közreműködőket: a PSH tagjait, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. munkavállalóit, az előadókat és a terepi programok vezetőit. A gördülékeny bonyolításért, az apró részletek professzionális megoldásáért Dénes Margitét az elismerés.

Horváth Iván

elnök, Pro Silva Hungaria